

Dialognota – ontwerp tekst versie 3 / 2015-11-23
Commissie Pastoraal Basisonderwijs (COM-PAS)
Interdiocesane Commissie Schoolpastoraal (ICS)

“De katholieke dialoogschool in de pastorale werking op school”

Het project van de katholieke dialoogschool houdt verband met de schoolcultuur en dus ook met de pastorale werking op school. Het gekende motto van ‘denk en doe in dialoog’ wordt door dit project beklemtoond en versterkt. De volgende zes punten geven de zwaartepunten weer van de visie omtrent pastoraal in onze katholieke dialoogscholen. Uiteraard dient alles in de eigen context van de school geplaatst te worden.

1.

DAADKRACHTIG

GELOOF ZONDER DADEN IS DOOD – Deze woorden van Jakobus gelden ook in een katholieke dialoogschool, waar christelijke identiteit en pastorale werking niet vrijblijvend zijn. Beide krijgen gestalte op school, op initiatief van geïnspireerde mensen. Daarbij zijn verbondenheid, empathie en solidariteit hefboomen van Gods werkzaamheid via mensen, schoolbreed en aangepast aan de schoolcontext. Woorden van geloof kunnen niet zonder daden – ze maken authenticiteit mogelijk. Zo kan in een katholieke dialoogschool bijvoorbeeld rechtvaardigheid niet zonder barmhartigheid.

2.

UNIEK EN VERBONDEN

Het vertrekpunt van de katholieke dialoogschool vormt de context van de pastorale werking: VERBONDENHEID IN DIVERSITEIT EN DIVERSITEIT IN VERBONDENHEID op persoonlijk, sociaal-cultureel en levensbeschouwelijk vlak. Die diversiteit is een rijkdom. Allen worden uitgedaagd en uitgenodigd tot zelfontdekking, -reflectie en -verdieping op grond van de ontmoeting met elkaar. De mate van gastvrijheid is reeds een uiting van de pastorale werkzaamheid. Pastoraal is de ‘institutionele identiteit aan het werk’, tijdens en buiten de lestijden, gebonden aan de professionele identiteit, verbonden met de persoonlijke identiteit.

3.

CHRISTUS CENTRAAL

In de pastorale werking neemt, ondanks en dankzij het respect voor elkeen, JEZUS CHRISTUS ALS INSPIRATIEBRON de centrale plaats in. Aan Jezus' "God/mens voor de mensen zijn" wordt gestalte gegeven op eigentijdse manieren. Zo wordt het evangelie op een frisse manier levendig gemaakt en geactualiseerd. Uitgangspunt is daarbij de stelling dat, hoe meer mensen versterkt worden in hun mens-zijn, hoe meer er ruimte wordt gegeven aan God om zijn wil te laten geschieden.

4.

ONTMOETEND EN DIENSTVERLENEND

De voorkeursoptie van de katholieke dialoogschool is gebaseerd op het evangelie en de geloofstraditie. Beide vormen het inspirerende verhaal van de pastorale werking en verbinden Kerk en school met elkaar. Naar het voorbeeld van Jezus, die in ontmoeting trad met allen, treden allen vrijmoedig IN ONTMOETING met katholieken, ampergelovigen, andersgelovigen en niet-gelovigen op school. Verbonden met alle actoren van de school brengen de pastoraal geëngageerden het unieke van de christelijke inspiratie binnen in de permanente gezamenlijke opbouw van de school. Daarbij draait het om de DIENSTVERLENING van de christelijke inspiratie aan *alle* mensen op school, in een geest van barmhartigheid. De pastorale werking beoogt alle mensen sterker te maken als mens, vanuit de kracht van Jezus Christus.

5.

SAMENWERKEND, VERDIEPEND EN VIEREND

De pastorale werking wordt gevoed en vertolkt door SAMENWERKING EN VERDIEPING. Dat zijn de twee longen van de pastorale werking op school, die in hun samenhang de school doet ademen van de lucht van de christelijke inspiratie. Men voedt er zich aan het Woord van God en aarzelt niet om schoolbreed dat Woord te laten klinken in woord en daad. Daarbij is het van belang om op geregelde tijdstippen samen bezinnend en vierend halt houden in het leven, met ruimte voor verstillend en gebed.

6.

PROCESMATIG EN DYNAMISCH

De pastorale werking op school heeft 'zijn' en zingeving op het oog, geen activisme. Pastoraal is niet louter een prestatie want draait rond inspiratie. Daardoor is de dynamiek van de pastorale werking een permanent en nooit eindigend PROCES, waarbij de droom van God over mensen steeds op nieuwe manieren en momenten verbonden en vertolkt dient te worden, in wisselende tijden, met steeds nieuwe mensen. Zo is pastoraal de DYNAMIEK die schoolbreed aan de christelijke inspiratie vertolkingen poogt te geven. Ondersteund door schoolbestuurders en directieleden, nemen geëngageerde christenen het voortouw in de pastorale werking.

'Pastoraal' is een erg beladen woord en de beeldvorming erover maakt het niet altijd gemakkelijker. We denken en horen (nog) zoveel in clichés...

*Wat roept het woord 'pastoraal' bij jou op?
Met welke woorden, dingen, gebeurtenissen associeer je dit?
Welke emotionele waarde voel je bij dit woord?*

1

DAADKRACHTIG

Woorden van geloof kunnen niet zonder dad^en* – ze maken authenticiteit* mogelijk

*Werken aan een daadkrachtige pastoraal op school is:

- Voorwaarden scheppen opdat de vreugde van het evangelie (het goede nieuws) zichtbaar, tastbaar, voelbaar, beleefbaar en 'vierbaar' wordt.
- Kansen scheppen tot gastvrijheid zodat mensen zich veilig genoeg voelen om zich kwetsbaar op te stellen en hun zinsvragen (levensbeschouwingen) met elkaar willen delen (kansen tot dialoog), aan elkaar willen verkondigen...
- Kansen scheppen tot ontmoetingen die mensen transformeren tot bezielde en betrokken partners van elkaar.
- Kansen scheppen tot dienstbaarheid, tot ethisch denken en ernaar handelen, en kansen scheppen tot dankbaarheid om de valkuil van het grote gelijk te ontlopen en mensen te leren dat mens worden eruit bestaat jezelf te (h)erkennen in het gelaat van de ander.

*Is er op de school een up-to-date aanbod op elk van deze vier domeinen, zowel voor kinderen/leerlingen als voor leerkrachten?
(Kansen tot beleven)

*Voorwaarde voor een daadkrachtige pastoraal is dat zoveel mogelijk personeelsleden zich mede-eigenaar voelen bij het praktisch uitwerken en het esthetisch vormgeven.

Vb. Via de pastorale steekkaarten (katholiek onderwijs Vlaanderen) gaan we na hoe we van 'pastoraal op school' een breed ingebed gebeuren kunnen maken.

**Voorwaarde voor een daadkrachtige pastorale zijn authentieke voorgangers en pastorale verantwoordelijken (bezielde mensen die authentiek getuigen).

UNIEK EN VERBONDEN

Allen worden uitgedaagd en uitgenodigd** tot zelfontdekking, -reflectie en -verdieping op grond van de ontmoeting met elkaar.*

*Wanneer pastorale activiteiten verplicht zijn, dan moet dit ook in de uitwerking ervan zichtbaar zijn door een grote openheid naar alle aanwezige (geloofs)overtuigingen.

**Op onze school wordt het aanbod voor pastorale activiteiten verspreid via diverse kanalen: het schoolblad, de schoolagenda, nieuwsbrief, smartschool, ...

**Mag het ook iets meer zijn? Stopt het aanbod van 'pastoraal op school' met een 'breed aanbod' (voor iedereen dus)? Of is er ook een specifiek aanbod voor 'christenen op school'? Of een specifiek aanbod voor de zinzoekers (meerwaardezoekers). Hier beogen we een klein maar sterk aanbod. Bijvoorbeeld over een aanbod voor collega's en leerlingen tijdens de sterke tijden van het jaar.

CHRISTUS CENTRAAL

In de pastorale werking neemt, ondanks en dankzij het respect voor elkeen, Jezus Christus als inspiratiebron de centrale plaats** in.*

*Is ede pastoraal dragende groep op school een gekende en herkenbare groep. Hoe wordt deze groep voorgesteld aan de nieuwe leerkrachten/leerlingen?

*Zijn er kwaliteitsvolle en eigentijdse versies van de Bijbel op de school aanwezig? Hoe worden ze 'gebruikt'?

**Ga na welke veruitwendigingen er concreet zijn op school (beelden, symbolen, affiches, ...) die verwijzen naar de inspiratiebron op school.

**Is er een up-to-date en verzorgde zingevingshoek rond identiteit en pastoraal in de lerarenkamer? En op andere plaatsen in de school?

**'Adopteer als school een kerk': is er op de school een zingevingruimte, stilteplaats, kapel, ... en verwijst deze voldoende naar de eigen inspiratie ervan? Is de ruimte ook voldoende 'open naar verschillende overtuigingen'?

ONTMOETEND EN DIENSTVERLENEND

Verbonden met alle actoren van de school brengen de pastoraal geëngageerden het unieke van de christelijke inspiratie binnen in de permanente gezamenlijke opbouw van de school.*

*Op onze school is er een visietekst van de pastoraal dragende groep over hoe we met de pastoraal een eigen bijdrage leveren aan de realisatie van het schooleigen opvoedingsproject. We gaan na wat de eigen en unieke rol en betekenis is van de pastoraal op school om de schoolvisie te realiseren. Deze tekst wordt nadien ook voorgesteld aan alle leerkrachten en is te raadplegen voor leerlingen en ouders

*Op welke manier kunnen we, als pastoraal dragende groep, vanuit onze kracht en inspiratie maatschappelijk relevant zijn?

*Als pastoraal dragende groep zijn we aanwezig bij vreugde en bij verdriet in het persoonlijk leven van leerlingen en collega's.

SAMENWERKEND, VERDIEPEND EN VIEREND

Men voedt er zich aan het Woord van God en aarzelt niet om schoolbreed dat Woord te laten klinken** in woord en daad.*

*Als pastoraal dragende groep op school:

- bidden wij soms samen.
- bespreken we een paar keer per schooljaar een Bijbeltekst.
- gaan we op abdijsdag
- gaan we bewust op zoek om de eigen spiritualiteit levendig te houden.

*Op welke manier betrekken we de directie (als eindverantwoordelijke voor de pastoraal) bij de pastorale werking?

*Op onze school zijn er afspraken rond 'gebedscultuur' op school in alle lessen en is er mogelijkheid tot een levensbeschouwelijk gesprek in alle lessen.

*Wat is onze visie over 'sacramenten tijdens de schooltijd'?

**In de vele publicaties van de school (op alle mogelijke manieren) is er bewust aandacht om ook een inspirerend woord/bezinning/gebed te vermelden en dit zo geïntegreerd als mogelijk.

PROCESMATIG EN DYNAMISCH

Pastoraal is niet louter een prestatie want draait rond inspiratie**.*

*De pastoraal dragende groep werkt met een jaarplanning. Deze wordt idealiter opgesteld bij aanvang van het derde trimester voor het daaropvolgende schooljaar (bij voorkeur tijdens een denk- en dialoogdag). De jaarplanning wordt ook voorgesteld en besproken op de directieraad/pedagogische raad/...)

*Bij welke pastorale activiteiten:

- voelen de kinderen/jongeren zich goed...
- voelt het korps zich goed...
- voelt de directie zich goed...
- voelt de bredere gemeenschap zich goed...
- voel ik me goed...

- zitten we op een doodlopend spoor...
- missen we enthousiasme en creativiteit...
- is er een overaanbod...
- ervaren we gemis en tekorten...
- verlangen we een nieuwe input...
- voel ik me niet goed...
-

*Welke criteria hebben we om te bepalen welke activiteiten we aanbieden (kijkwijzer)

*De pastoraal dragende groep bespreekt bij het beleid (raad van bestuur/raad van directeurs/directie) wat met nodig heeft om het 'surplus' van de pastorale werking te kunnen realiseren (uren, financiële ondersteuning, gerecontextualiseerde visualisatie, 'nulruimte', ...)

**Eén keer per schooljaar nodigt de pastoraal dragende groep op school een inspirerende figuur uit, om de eigen persoon en de werking te voeden en te inspireren.

Pastoraal op school op vier niveaus

Sommige scholen werken in hun pastoraal aanbod hoofdzakelijk tal van concrete acties uit. Andere spitsen zich meer toe op vieringen. Af en toe stelt een pastorale werkgroep of een team zich de vraag: "Waarom doen wij dit of dat? En als wij iets organiseren, wat is onze uiteindelijke doelstelling?" Of anders gezegd: "Wat willen wij bereiken met pastoraal bij onze kinderen/collega's? Zijn we goed bezig of moeten we bijsturen?"

Een moment van zelfreflectie kan hierbij verhelderend zijn. Het kan een denkproces in beweging brengen. Het kan leiden tot een visie op "*Hoe kunnen we tijdens een schooljaar kinderen tot verdieping en engagement brengen?*"

Deze kijkwijzer die de vier domeinen van pastoraal verwoordt en duidt, wil deze zelfreflectie ondersteunen en dit denkproces begeleiden.

"Wie eerlijk 'de tekenen van de tijd' leest, kan pastoraal op school alleen in missietermen omschrijven. Het gaat duidelijk om evangelisatie van het schoolmilieu. Heel wat kinderen horen alleen op school nog spreken over Jezus Christus, over het evangelie en over de Kerk; en kunnen allen op school nog in contact komen met een levende geloofsgemeenschap. Alleen dient de katholieke basisschool dan ook uitdrukkelijk werk te maken van het binnenbrengen van het evangelie in het leven van kinderen om te helpen er richting en inhoud aan te geven.

De kerk en zo ook de katholieke basisschool bewandelen vier wegen om het evangelie mee te delen en werkzaam te maken:

- gemeenschapsvorming in een manier van samenleven, steunend op relaties van vertrouwen met aandacht voor verzoening;
- symboliseren, liturgische viering en gebed als gedachtenis aan het leven van Jezus en als ademhaling voor het geloof;
- het woord dat gesproken wordt als verkondiging van hoop en als een leer om Gods geschiedenis met de mensen te verstaan;
- dienstbaarheid op kleine en grote schaal, een manier van omgaan met mekaar, waarin solidariteit het haalt op eigenbelang.

Het gaat erom deze vier wegen tezelfdertijd te bewandelen. Wil de katholieke basisschool aan geloofsopvoeding doen, zal er dus op vier niveaus moeten gewerkt worden. Het zal een zoektocht zijn naar pedagogische wegen en middelen om in schoolverband het evangelie in het leven van de schoolgemeenschap aanwezig te brengen.

Zo maken we concreet werk van de vierde doelstelling van de nieuwe visie: 'de inspiratie voel- en tastbaar maken in het hele schoolleven'. " (F. Uytterhoeven)

gemeenschap vormen

“Het evangelie wordt ook verkondigd door een manier van samenleven die niet bepaald wordt door de wet van de sterkste.

Gemeenschap is een antwoord op de vraag naar geborgenheid en bevestiging. In deze tijd zijn de eenzaamheid en de anonimiteit waarin veel kinderen en mensen leven, uitingen van een gebrek aan gemeenschapsbeleving. Het evangelie wijst de weg naar relaties van vertrouwen.

Conflicten en spanningen zijn eigen aan elke gemeenschap. Daarin zitten ook kansen omdat ze doen nadenken over principes en methodes. Ze toedekken of verzwijgen is dan ook niet aangewezen. Leren omgaan met conflicten is vooral zoeken naar een opening op verzoening. Verzoening is één van de mooiste vormen van evangelisatie omdat zij een tweede adem geeft aan de relatie en aan de gemeenschap en dus nieuw leven bevordert.” (F. Uytterhoeven)

Welke ervaringen zijn er omtrent ‘ontmoeten en gemeenschap vormen’:
aandacht voor het zwakke, het gepeste, het gekwetste, ... kind
aandacht voor ziekte, dood, geboorte, verjaardag, huwelijk, asiel, ...

Is er in het schoolteam ruimte voor gesprek over levensvragen?
Hoe brengen we inspiratie ter sprake op de diverse locaties in de school?

Heeft de school een eigen visiedocument betreffende ‘pastoraal@school’?
Is er een pastorale (en/of liturgische) werkgroep, een pastoraal verantwoordelijke ?

Hoe gaan we om met gelovige diversiteit in de klas en op de school?
Is er ‘informatie’ gewenst rond ‘identiteit in diversiteit, multiculturaliteit, interreligieus leren en (be)leven’?
Zijn er anders- of niet gelovigen tussen de leerlingen? Hoe gaan we daar mee om:
vieringen, Sinterklaas, ramadan, gebedscultuur, ...

Is de kalender ‘Feesten met de burens’ (KMS en Kerk & Wereld) ter beschikking op de school?

Is er deelname vanuit de school aan diocesane activiteiten:
Eerste Communie project, DPB - initiatieven pastoraal@school, Broederlijk Delen, Welzijnszorg, Missio, doopsel op schoolleeftijd, ...

Welke band is er tussen de school en de parochie, de federatie, de pastorale eenheid, de bredere geloofsgemeenschap ? Zijn er in dit verband ‘zorgvragen’ naar elkaar toe?

Komt het Opvoedingsconcept van het Katholiek Basisonderwijs soms ter sprake?
Hoe wordt dit basisdocument aangewend om de school als professionele leer- en leefgemeenschap te inspireren?

vieren

“In een viering kan de volheid van leven, met behulp van verhalen en symbolen, ten diepste ervaren worden. Een liturgische viering is tegelijk een ervaring van wat reeds beleefd wordt en een uitdaging om het visioen van het evangelie nog meer waar te maken.

Het woord is op zichzelf te arm om al onze verlangens uit te drukken en om het onuitsprekelijke van Gods liefde gezegd te krijgen. Daarom zijn er symbolen die spreken en openbaren en die tegelijkertijd vol respect blijven voor het mysterie van de mens en het mysterie van God. Symbolen manipuleren niet zoals woorden dat soms doen. Zij roepen op en creëren ruimte voor de ontmoeting tussen God en de mens en tussen mensen onderling.

Liturgie is een sterke vorm van evangelisatie omdat het een ontmoetingsgebeuren is van levende personen. Men kan er ervaren dat het christendom een Persoon is, Jezus Christus, die mensen samenroept en bezielt om een liefdevolle gemeenschap te vormen. In katholieke scholen is er steeds een goede traditie van liturgische viering en gebed. Zeker in deze tijd is het nodig de cultuur van de innerlijkheid te versterken door plaats en tijd te maken voor stilte, door symboolgevoeligheid aan te wakkeren en door bezinning en gebed in het schoolleven in te bouwen.” (F. Uytterhoeven)

Welke traditie kent de school omtrent bidden en vieren:

eucharistievieringen, gebedsvieringen, bezinningsvieringen, verdiepingsmomenten, Goede Week, biecht- en boetevieringen, klascelebraties, bidden in de klas, initiatieven op vrijwillige basis, interreligieus vieren, ...

Waar viert de school haar eucharistie- en gebedsvieringen? Wie is (zijn) de voorganger(s)?
Zijn er soms klascelebraties?

Is er een band tussen bepaalde activiteiten en de pastoraal:

mondiale dag/duurzaamheidsinitiatief eindigen met gebedsviering, schoolfeest inzetten met eucharistie, ...

Welke ervaringen zijn er met kleuters omtrent bidden en vieren?

Zijn er de jongste tijd ‘gelegenheidsvieringen’ geweest of worden deze gepland:
pensioenvieringen, bedevaart, jubileum, ...

Is er samenwerking betreffende de Eerste Communie?

Komt het Vormsel – keuze tot korte of lange weg – in de school ter sprake?

Is de pastoraal door een mogelijke sterke(re) uitbouw van de pijler ‘vieren’ niet té productgericht bezig? Wat vieren we? ‘Louter’ het kerkelijk-liturgisch jaar; of staat dit in goede verhouding met het verdiepen van het schooljaar, het verankeren van het burgerlijk jaar en het verdichten/verdiepen/verruimen van de persoonlijke (be)leefwereld?

Is de DPB-vormingsreeks gekend: ‘voorgaan in liturgie op de basisschool’?

verkondigen

“Evangelisatie gebeurt uiteraard ook door het woord. Het evangelie is een woord dat gesproken wordt in alle omstandigheden van het leven.

-Het is een getuigend woord, dat spreekt over Gods liefde voor de mens, waar hij ook staat en hoe hij zich ook voelt. Het is een boodschap van hoop die in Jezus' verrijzenis de sterkste uitdrukking vindt. Wie evangelie-ervaring heeft, kan niet meer zwijgen over wat hij meegemaakt heeft.

-Het is een woord dat aanklaagt, dat kritisch is over onze manier van (samen)leven. In Gods naam kan het zich niet verzoenen met onrecht en onrechtvaardigheid. Het maakt het welzijn van alle mensen en van elke groep tot het hoogste criterium en daarom klaagt het iedere vorm van onderdrukking en discriminatie aan.

-Het is een levend woord. Het toont een levensweg die aangeleerd moet worden. Er is een leerweg nodig in Gods geschiedenis met de mensen vroeger en nu, om te kunnen begrijpen hoe God zich toont in Jezus en in de Kerk. Het geeft het verstand de mogelijkheid om te kunnen instemmen met het getuigend woord dat verkondigd wordt.

-Het is een troostend woord. Het zegt telkens weer barmhartigheid aan en geeft zo nieuwe kansen tot leven.

Dat woord is op school vooral in de godsdienstles te horen. Maar het woord van het evangelie wordt op een katholieke basisschool niet alleen daar gesproken. De christelijke visie op de mens en de openheid op de totale werkelijkheid, waarbinnen ook de mens zijn Godsrelatie aanwezig is, zijn noodzakelijke eigenschappen voor alle momenten waarop we door het onderwijs aan christelijke opvoeding doen. Bij mislukken of ontmoediging van kinderen past geen wanhoopstaal, maar wel een taal van verrijzenis en bemoediging: nieuwe kansen geven, het nog eens proberen en nog eens en nog eens.” (F. Uytterhoeven)

Is onze christelijke visie als 'katholieke school in dialoog' zichtbaar in de school?

Heeft ze uitstraling in wat wij doen en organiseren:

pastoraal hoekje, aandacht in de schoolkrant, website, schoolinkom, schoolreglement, doorstroming naar de gezinnen (grootouders), Godsdiensthoek klas, kerk+leven, naar structuren en raden,...

Hoe staat het met de verwoording van onze 'identiteit', 'katholiciteit', 'christelijke inspiratie' in het opvoedingsproject; het schoolreglement?

Is er bijscholing omtrent pastoraal gewenst ?

Komt pastoraal of een gelovig onderwerp soms ter sprake op een personeelsvergadering?
Is een pedagogische studiedag omtrent pastoraal denkbaar ?

Is er voldoende materiaal voor pastoraal voorhanden ?

Zijn er voldoende én gevarieerde vindplaatsen bekend?

Welke gebedenboeken en welke kinderbijbels zijn er aanwezig in de klassen? Is er differentiatie?

Draagt de naam en het logo van de school een mogelijkheid in zich naar pastoraal toe?

Kennen wij als leerkracht het initiatief: 'Leeftocht VSKO'?

Is de website: www.dpbbrugge.be/schoolpastoraal: gekend?

Maken we gebruik van het maandelijks aanbod op de site voor 'vieren op school'?

Kennen wij als leerkracht 'het gebed van de week'?

Zijn er ervaringen rond het werken met een school- en/of pastoraal jaarthema?

Is daar mogelijks behoefte aan?

dienstbaarheid

“De verkondiging van het evangelie gebeurt in een eigen manier van omgaan met mensen. Het is een omgang vanuit een broeder/zusterlijke dienstbaarheid en niet vanuit de logica van de schone schijn of vanuit winstberekening. Op school vinden we hiervan op twee gebieden belangrijke toepassingen.

Vooreerst in het horen en zien van de zorgen van mensen en in het nabij zijn. De parabel van de barmhartige Samaritaan is hier van grote betekenis: solidariteit met de lijdende of zwakke mens, dichtbij of veraf. Het besef van ‘Jij bent zoals ik, ik ben zoals jij’ geeft kansen om evangelische kleur te geven aan de dienstbaarheid. Kunnen stilstaan bij de zorgen van mensen, niet doen alsof men het niet gehoord of gezien heeft, is evangelisatie. Hier situeren zich op school de grote en kleine sociale acties en ook de dagelijkse dienstbaarheid van de ene voor de nood van de andere, of het nu een leerkracht, leerling of ouder is.

Wil ook gezag een pastoraal effect hebben, moet het als dienst beleefd worden. Jezus leert daarover op paradoxale wijze: ‘Wie onder jullie groot wil worden, zal dienaar van jullie zijn’ (Mc.10, 43). De benaming ‘grootste’ duidt op een bepaalde sociale positie en wijst op macht, invloed of een voorname plaats. De krachtige uitspraak van Jezus is een aansporing, niet om te verzaken aan de sociale positie, wel om in die positie dienaar van allen te worden. Wie het geven van leiding niet als een dienst aan mensen kan beleven, zal het ofwel zien als zelfverheerlijking, ofwel als een karwei. In beide gevallen gaat de opvoedende waarde van het gezag verloren. Gezag als dienst is een belangrijke vorm van evangelisatie.” (F. Uytterhoeven)

□

Welke plaats hebben onze drie bevoorrechte partners:
Broederlijk Delen (& koffiestop), Welzijnszorg (& soep op de stoep), Missio?

Welke andere solidariteitsacties worden ondersteund:
(Vredeseilanden, Damiaanactie, culinair solidair, sobere maaltijden, ...)?
Hebben we daaromtrent een visie?

□

Zijn er ervaringen omtrent rouwverwerking (rouwkoffer), verlieservaringen of echtscheiding?
Zijn er momenteel situaties omtrent ziekte, rouw... die zorgen baren?

□

Is er engagement vanuit de school nodig naar vluchtelingen, mensen zonder papieren?

□

Kent de school kans-arme gezinnen?
Vraagt dit extra aandacht en inzet ?

□

Staat de school open voor kinderen met een handicap?

□

‘Als school willen we voor alle kinderen goed doen. Juist daarom kunnen we niet voor alle kinderen gelijk doen.’ Hoe ‘interpreteren’ we deze zin? Hoe communiceren we dit naar ouders?

Hoe profileren we ons als ‘een brede school’?

Wat bedoelen we als we zeggen: ‘persoonsgerichte aandacht’ en ‘gelijke kansen’?

Ook onderstaande vragen kunnen de zelfreflectie over de pastorale op school ondersteunen:

Bij welke pastorale activiteiten

voelen de kinderen zich goed...
voelt het korps zich goed...
voelt de directie zich goed...
voelt de bredere gemeenschap zich goed...
voel ik me goed...

zitten we op een doodlopend spoor...
missen we enthousiasme en creativiteit...
is er een overaanbod...
ervaren we gemis en tekorten...
verlangen we een nieuwe input...
voel ik me niet goed...